

ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΑ
ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ 8^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1974

Έχουν περάσει πενήντα χρόνια από την Κυριακή της 8^{ης} Δεκεμβρίου 1974 όταν ο ελληνικός λαός κλήθηκε σε δημοψήφισμα για να επιλέξει μεταξύ της βασιλευόμενης και της αβασίλευτης δημοκρατίας. Με νωπά ακόμα τα τραύματα από την απριλιανή δικτατορία και την τραγωδία της Κύπρου, ο ελληνικός λαός έλυσε το «πολιτειακό ζήτημα» προκρίνοντας στην κάλλη την αβασίλευτη μορφή πολιτεύματος με ένα πέραν κάθε πολιτικής αμφισβήτησης ποσοστό που έφτασε το 69,18 τοις εκατό.

Το αποτέλεσμα αυτό, όπως ήταν συνειδητό ήδη σε πολλούς συγκαιρινούς, δεν αφορούσε απλώς την αλλαγή του πολιτεύματος, το οποίο είχε ευτελιστεί επανειλημμένα τουλάχιστον από τη δεκαετία του 1940. Πολύ περισσότερο, αφορούσε τον βαθύτερο εκδημοκρατισμό της ελληνικής κοινωνίας, προχωρώντας πολύ πιο πέρα από την αλλαγή της θεσμικής κορυφής του κράτους, φτάνοντας μέχρι και τα πεδία της εργασίας, της εκπαίδευσης και της οικογένειας.

Αξίζει να αναφερθεί πως τα υψηλότερα ποσοστά υπέρ της αβασίλευτης δημοκρατίας σημειώθηκαν στην Κρήτη (91,2%), ιδίως δε στον νομό Ρεθύμνου, όπου καταγράφηκε το υψηλότερο ποσοστό στη χώρα (94,1%).

Πενήντα χρόνια μετά, ο ελληνικός λαός ζει τη μακροβιότερη περίοδο συνεχούς αβασίλευτου δημοκρατικού πολιτεύματος από την ίδρυση του σύγχρονου ελληνικού κράτους. Η εν λόγω συνθήκη συνιστά ένα αδιαμφισβήτητο επίτευγμα που δικαιώνει απόλυτα την πολιτική επιλογή της 8^{ης} Δεκεμβρίου 1974. Ταυτόχρονα δείχνει και τη θεσμική ικανότητα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας να υπερβαίνει τις διαφωνίες που είναι σύμφυτες με τον πολιτικό ανταγωνισμό των κομμάτων.

Με αφορμή τα πενήντα χρόνια από τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος της 8^{ης} Δεκεμβρίου του 1974, καθίσταται αναγκαίο, περισσότερο από ποτέ, να επιστρέψουμε στο πραγματικό νόημα του συγκεκριμένου μηνύματος που έστειλε ο ελληνικός λαός. Κι αυτό γιατί βασικά θεμέλια που διαμόρφωσαν την Γ' Ελληνική Δημοκρατία, τίθενται υπό αμφισβήτηση. Δυστυχώς, η δημοκρατία στις μέρες μας έρχεται αντιμέτωπη με μια σειρά από ρητά ή υπόρητα αντιδημοκρατικές νοοτροπίες και πρακτικές, που φαίνεται να βρίσκουν πρόσφορο έδαφος τόσο εντός όσο και εκτός Ελλάδας.

Οι συνέπειες της εσωτερικής χρεοκοπίας που εφαρμόστηκε από το 2010, η ανάδειξη ρητά φασιστικών πολιτικών οργανώσεων στο πολιτικό σύστημα, ο περιορισμός της δημοκρατικής λογοδοσίας και η παράλληλη προσπάθεια επηρεασμού του τρόπου λειτουργίας των βασικών θεσμικών αντιβάρων που χαρακτηρίζουν κάθε δημοκρατικό πολίτευμα, καθώς και ο προπαγανδιστικός ρόλος των μεγάλων επιχειρήσεων ενημέρωσης, αποτελούν ορισμένες από τις προκλήσεις, που καλούν σήμερα όχι απλώς σε ανάμνηση της απόφασης του Δεκεμβρίου 1974, αλλά σε αναστοχασμό για τη δημοκρατική διαμόρφωση του μέλλοντος.

Τα Μέλη της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης